

COLORJEVE INFORMACIJE

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA COLOR MEDVODE

Letnik IX.

Maj 1980

St. 5 (96)

TITO - TOPLA MISEL NAŠIH SRC

Skoraj neslišno so tistega temnega ponedeljkevega jutra polzele dežne kaplje iz sive koprene. Brez običajnih pozdravov, brez nasmeha smo hiteli sklonjenih glav drug mimo drugega.

Tito je umrl. Le tri besede — dejstvo tako težko, neverjetno. Globoko v nas le topa bolečina in praznina.

Ze v jutranjih urah smo se zbrali skupaj na obeh lokacijah — zbor delavcev brez običajnega dnevnega reda.

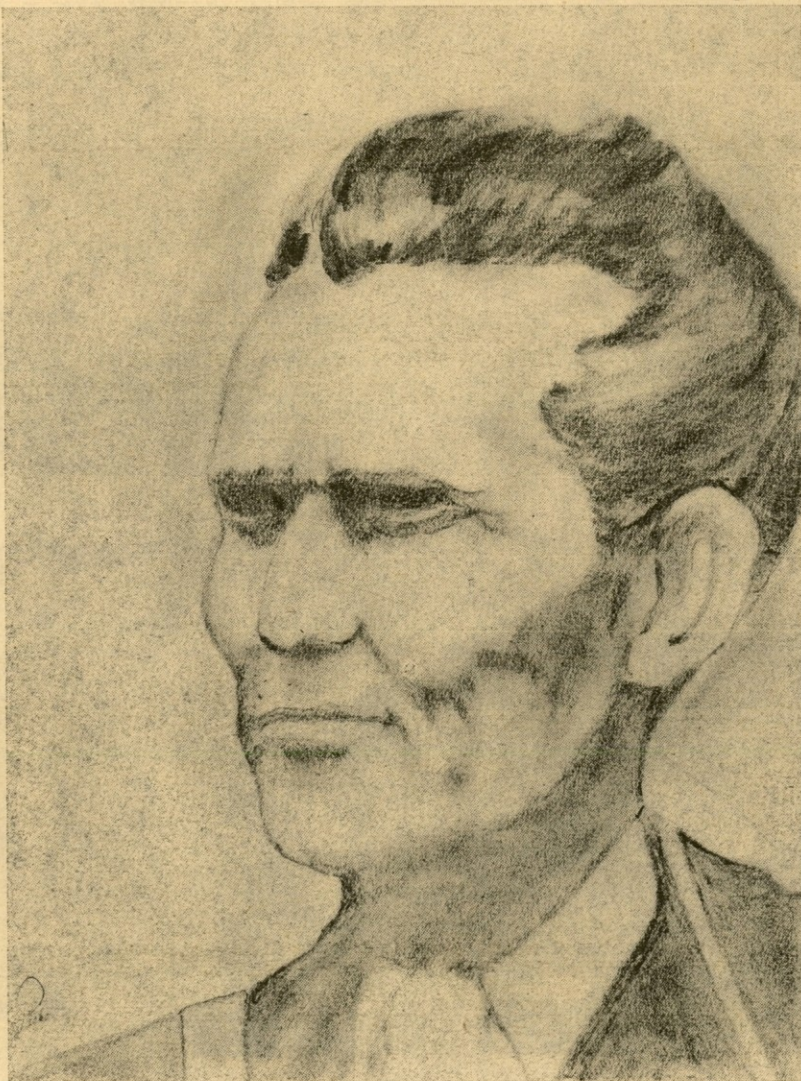
Tovariš generalni nam je še enkrat sporočil žalostno vest in v nekaj stavkih orisal predsednikovo življenjsko pot in delo. Ob trinajstih je bila v sejni sobi žalna seja vseh družbenopolitičnih organizacij DO Color.

4. maja ob 15.05 je prenehalo biti srce predsednika SFRJ, predsednika ZKJ, maršala in heroja Jugoslavije, našega tovariša Tita. Pred 88 leti se je rodil...

Mi starejši se še spominjamo, kako smo se udeleževali raznih akcij in skoraj z golimi rokami uspevali v izgradnji Titove Jugoslavije... Ne samo v domovini, tudi izven naših meja je Tito človek, ki je sebe dal zgodovini svetovnega človeštva. Ne bo minilo veliko let, ko bodo tudi drugi narodi dosegli to stopnjo socializma, saj Titove ideje niso in ne želijo ostati le naše...

To je le nekaj misli iz žalnega govora mag. Hladnika.

Predsedstvu SFRJ in ZKJ smo poslali žalno brzojavko.

TITOVO STOLETJE

Tvoja življenjska pot se je začela v številni družini Franja in Marije sedmega maja 1892 v Kumrovcu — zeleni vasi poleg Sotle. Doma je vladala revščina, tako da je štiriletni Joško preživel del otroških let pri materinem očetu Martinu v Podsredi.

— Moja otroška leta so bila huda... Večkrat ni bilo dovolj kruha... Po končanem šolanju je bil trinajstleten poslan k ujcu v Podsredo služiti. Po dveh letih tlake, ko niti škornjev ni zaslužil, je odšel v Sisak za natakarskega vajenca v vojaško kantino, kamor ga je z lepimi obljubami zvalil sorodnik Juraj. Nadaljeval je kot vajenec ključavničar pri mojstru Karasu v Sisku, kjer se je tudi vpisal v vajeniško šolo. Preko pomočnika Gašpariča se je prvič srečal s politiko — zbiral je naročnino in prispevke za socialdemokratski časnik Slobodna riječ. Po 3 letih je opravil pomočniški izpit in v Zagrebu našel delo pri mojstru Haramini ter se včlanil v Zvezo kovinarjev ter Socialdemokratsko stranko za Hrvatsko in Slavonijo.

Začetek delavske poti

Pot ga je vodila v Ljubljano, Trst in spet nazaj v Zagreb v delavnico mojstra Knausa. Delal je v Kamniku — zdajšnjem Titanu, ker pa je tovarna po dobrem letu propadla, je odpotoval za delom na Češko in preko Plzna v Porurje. Leto 1912 ga zateče v Daimlerjevi tovarni avtomobilov na Dunaju. Tu so ga tudi vpoklicali k vojakom; služil je najprej v cesarskem, nato v domobranskem polku v Zagrebu. Končal je podoficirsko šolo in postal najmlajši vodnik v polku.

Prva vojna

Julija 1914 je Avstroogrška napovedala vojno Srbiji. Hrvati se niso hoteli bojevati proti bratom, kar je Tito glasno povedal — zaprli so ga v petrovaradinski trdnjavi. Zaradi pomanjkanja dokazov je bil izpuščen in premeščen na galicijsko fronto, kjer je bil ranjen in je padel v rusko ujetništvo. V Rusiji je zbolel za trebušnim tifusom in 13 mesecev kolebal med življenjem in smrtjo. Premestili so ga za Ural, kjer je v obupnih razmerah gradil železnico.

Leto 1917 je Rusiji prineslo dve revoluciji: februarško in oktobrsko. V svojih spominih pravi: »Bil sem socialist, udeleženec socialističnega delavskega gibanja.«

Ušel je in se v Petrogradu pridružil demonstracijam tamkajšnjih delavcev. 1918. leta je v Omsku stopil v rdečegardistični odred. Po 5 letih odsotnosti se je 1920 vrnil v domovino. Tu je kmalu postal član Sindikata in Komunistične partije.

Borba za delavske pravice

1924. leta je bil izvoljen v bjelovarski okrožni partijski komite. Že

1920 je vlada prepovedala KPJ, policija ga je odkrila, ga zaprla in kmalu izpustila. Delal je v Zagrebu, ladjedelnici Kraljevica in tovarni vagonov v Smederevski Palanki. Povsod je vzgajal revolucionarni rod. Leto 1927 ga najde spet v Zagrebu, kjer je postal sindikalni in partijski funkcionar. Bil je tajnik Okrožnega odbora Zveze kovinarjev in se zagrizeno boril proti frakcionizmu v tedanjem vrhu KP. Odkrili so ga in ga zaprli za sedem mesecev. Vrnil se je v Zagreb, kjer je na 8. konferenci zagrebških komunistov obračunal z frakcionisti. Kmalu je bil izvoljen za namestnika sekretarja biroja CK KPJ in sekretarja pokrajinskega komiteja KPJ za Hrvaško. Spet ga je prišla policija in ga na znamenitem bombaškem procesu 14. novembra 1928 obsodila na 5 let stroge ječe. V Lepoglavi je po 5 mesecih samice navezal stike z Mošem Pijadejem in kmalu se je za zidovi zapora rodila »Rdeča univerza«. 1931 je bil premeščen v Maribor, kjer se je srečal s tov. Rodoljubom Colakovičem. Leta 1934 so ga izpustili. Odslej je deloval kot ilegalec; bil je član politbiroja KPJ, leta 1936 je postal organizacijski sekretar CK ter 1938. leta politični sekretar CK KPJ.

O tem beremo v njegovih spominih: »Novo vodstvo so sestavljali mladi ljudje, ki so zrasli od spodaj, iz ljudstva, iz organizacij. To vodstvo je bilo zares sposobno in enotno...«

Druga vojna

Partija je bila pripravljena na svojo najtežjo bitko. V Evropi je fašizem že visoko dvignil glavo. Marca 1938 je Hitler zasedel Avstrijo, čez leto Češkoslovaško in septembra napadel Poljsko. Začela se je druga svetovna vojna.

Jeseni 1940 so v Zagrebu na 5. državni konferenci KPJ sklenili braniti neodvisnost in potrdili enotno in enakopravno skupnost narodov in narodnostnih skupin Jugoslavije. Po vkoraku nemških čet v Beograd 12. aprila 1941 je na čelo obrambe domovine stopila KP s Titom. 4. julija je bil sprejet sklep o vstaji; kmalu so se posamezne grupe začele povezovati in v Sandaku je bila ustanovljena Prva proletarska brigada. V Bihaču na prvem zasedanju AVNOJ so bili položeni temelji nove države. Sledile so si ofenzive, četrta z legendarno bitko za ranjence na Neretvi in peta za zmago na Sutjeski. Tu v bitki na Milinkladah je Tita ob letalskem napadu rešil njegov pes Lux — bil pa je ranjen v levo roko.

Leta 1943 so v svetu že vedeli za Tita in junaški boj naših narodov. V Jajcu so na 2. zasedanju AVNOJ razglasili demokratično federativno državo, Tita je dobil naziv maršala in bil izvoljen za predsednika nacionalnega komiteja osvoboditve Jugoslavije.

Preko Drvarja, kjer niti ogromna sovražnikova premoč ni mogla streti odpora in ničiti Tita, in Visa je vrhovnega komandanta oboroženih sil sprejel jeseni 1944. leta osvobojeni Beograd.

Obnova porušene domovine

Prišla je svoboda, razrušena domovina pa je bila potrebna čim hitreje obnove. Geslo mladine — te Titove ljubljenske je bilo: »Ne bo počitka, dokler bo trajala obnova«.

— »Te akcije mladinskih brigad so prispevale ne le velik gmotni delež za našo socialistično zgraditev, marveč tudi moralno politični, ideološki in kulturno-vzgojni prispevek mladine; ta se je s skupnim delom sama vzgajala ter izobraževala...«

Rodilo se je samoupravljanje

Leto 1948 je prineslo nesporazum s Stalinom. Spet je bil Tito, ki si je upal postaviti odločno proti nevmešavanju v notranje zadeve.

— »Stal sem naslonjen, ko sem bral dolgo pismo«, se pozneje spominja tovariš Tito. »V meni se je budilo nekaj strahnega, bil sem strahovito ogorčen...«

1950 so dobili delavci v upravljanje tovarne — korak dalje k oblasti delovnega človeka.

Kasneje na Kongresu samoupravljalcev leta 1971 pravi Tito: »Lahko smo zadovoljni s tem, kar smo dosegli. Zlasti še, če upoštevamo, da smo začeli v nerazviti deželi, da smo se morali učiti v praksi, tako da je razumljivo, da so bile nujne tudi mnoge napake in pomanjkljivosti.«

Skupno s samoupravnimi odnosi sta pod Titovim vodstvom rasla tudi bratstvo in enotnost naših narodov.

Graditelj neuvrščenega sveta

Tito je tvorec edine sprejemljive politične poti v sedanjem svetu, ki temelji na miroljubnem sodelovanju in neuvrščenosti. Zmagoviti razvoj te ideje gre preko Beograda (1961), Kaira (1964), Lusake (1970) in Havane (1979), ko postajajo neuvrščeni pomembna protiutež obema blokoma.

»Tovariš maršal Tito, vaša navzočnost v teh usodnih trenutkih za našo deželo krepi odločnost ciprskega ljudstva, da nadaljuje svojo pot brez obotavljanja«. (predsednik Makarios na Cipru)

»Jugoslavija si je že zdavnaj izbrala pot neuvrščenosti in že nad dve desetletji imata Jugoslavija ter maršal Tito glavno vlogo v gibanju neuvrščenosti na vsem svetu. Mi v ZDA spoštujemo to stališče«. (predsednik ZDA Nixon)

»Če je kdo otrok tega stoletja, našega in nemirnega in vročega stoletja, je to Josip Broz Tito«. (načelnik angleške vojaške misije Fitzroy Mac Lean)

Da, Tito, nisi odšel, zapisan si v naš čas, vtkan v naša življenja, tu si s svojimi deli in vsakem kvadratnem metru tvoje — naše domovine.

PRESEDSTVU SFR JUGOSLAVIJE PRESEDSTVU ZK JUGOSLAVIJE

Delovni ljudje delovne organizacije Color Medvode presunjeni ob smrti našega ljubljenskega predsednika, izražamo predsedstvu SFRJ in predsedstvu ZKJ najgloblje sožalje in iskreno žalost.

Skupna bolečina nas druži ob tej nenadomestljivi izgubi za naš narod, domovino Jugoslavijo, za vse prebivalce naše nemirne Zemlje.

Odšel je, vendar ni umrl; v naših srcih je tovariš TITO večni glasnik dobrega, borec svobode, miru in človeškega dostojanstva.

Njegova borba in delo sta nam smer in pot za dobrobit delovnega človeka, za še močnejše uveljavljanje samoupravnih odnosov, za svobodno in nemoteno gradnjo bratske in enotne socialistične skupnosti.

Podpirali vas bomo v prizadevanjih za politiko neuvrščenosti in enakopravnosti v svetu, napredek in krepitev obrambnih sposobnosti naše domovine.

Pridružujemo se izrazom sožalja družini pokojnega Josipa Broza Tita.

SLAVA MU!
Medvode, 5. 5. 1980

Delavci DO Color
Medvode

POHOD 80

Na tradicionalnem pohodu ob žici okupirane Ljubljane so poleg rekreativcev na manifestativnih pohodih v tekmovalnem delu sodelovali tudi člani naše DO.

Med tričlanskimi ekipami na Partizanskem maršu oziroma teku sta v ženski konkurenci (8.000 m) sodelovali v ekipah ŠD Stahovica in Partizan Smednik Dragi Kosec in Vida Žerovnik. Prve so osvojile dvanajsto mesto, druge pa petnajsto mesto med petdesetimi ekipami. Zelo lep uspeh, saj so v prvouvrščenih ekipah tekle samo kategorizirane tekmovalke.

Med skoraj tristo moškimi ekipami, ki so tekli na 25 km, so se dobro uvrstili veterani (ing. Svovljak in Izlakar), ki so le za las zgrešili mejo dveh ur in pol, mnogo mlajša ekipa (Štrukelj, Košir in Erman) pa je zasedla 120. mesto z 2 urami in 29 minutami.

V ekipi Pirnič sta tekla Peternel in Ločniškar, v ekipi Smednika pa Lampič.

ef

Zvestoba kolektivu

Ko govorimo o minulem delu, se pogostokrat s spominom vrnemo na prehojena leta. Če pa so ti spomini vezani na eno samo delovno organizacijo, na en kolektiv, so še tolikanj lepši. Ali se spomniš, ko smo... Takihle začetkov pogovorov je bilo ob letošnjem snidenju naših sodelavcev — jubilarov veliko. Sicer pa njim prepustimo besedo:

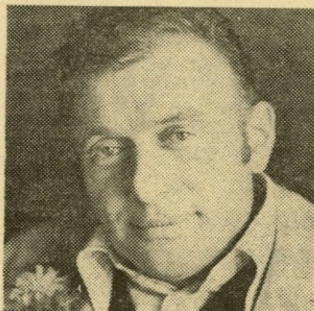
Janez BUKOVEC, 30 let: »V začetku sem delal na dvorišču, kjer je bilo toliko blata, da smo kar orali po njem. Kar težko si je sedaj predstavljati, da smo po tem blatu valili sode... Kasneje sem 18 let delal na trovaljčniku. Zbolel sem, imel želodčno operacijo in nato pričel delati v skladišču, kjer delam še sedaj. Kar težko si zamišljam, kako bi delali sedaj brez viličarjev, včasih pa smo. Z delom v tovarni sem zadovoljen, čeprav so včasih odnosi bili bolj tovariški, sedaj pa smo vsi bolj živčni...

Venčeslava KURALT, 20 let: »Spominjam se začetkov v mešalnici, kjer smo delali zares v slabih pogojih, ni bilo tople vode, ne ventilacije. Pot me je nato vodila v skladišče, nato v kuhinjo, sedaj pa delam v laboratoriju, kjer je lažje delo. Zdi se mi, da smo včasih več in bolj delali, no sedaj nam pomagajo stroji. Pa tudi veliko bolj smo se včasih razumeli.«

Stane JAMNIK, 10 let: »Da, v kolektivu sem preživel 10 let in kar dobro se počutim v njem. V začetku sem bil v pisarni mešalnice in spoznal delo. Danes me moti to, da je lahko kolektiv še tako dober, pa nas tarejo težave s predpisi o nabavi surovin. Tako nam delajo posamezne surovine velike težave, da ne moremo delati posameznih artiklov, navkljub zadostnim naročilom naših kupcev. Pa tudi zelo težko je ob takih pogojih delati terminski plan proizvodnje.«

Janez LAMPIČ, 10 let: »Najprej sem začel točiti barvo in kar nerad se spominjam teh težkih začetkov. Toda, hitro sem se vživel v kolektiv, tako, da sem kar hitro pozabil začetne težave. Sedaj delam v skladišču surovin in kar dobro se počutim. Zdi se mi, da delam v zdravem kolektivu, saj sem z ljudmi kar zadovoljen.«

NAŠI JUBILANTI

10 LET

1. Viktorija Ažman
2. Nataša Barle, dipl. ing.
3. Vinko Belec
4. Bogomir Bitenc
5. Alojz Česen
6. Alojz Jakič
7. Stanislav Jamnik
8. Andrej Kastelic
9. Helena Kern
10. Janez Lampič
11. Ljubica Maletin
12. Ivan Mežnaršič
13. Ivana Novak
14. Slavko Ovijač
15. Andrej Plešec
16. Janez Robas
17. Rudolf Šunko
18. Stane Šušteršič
19. Zdenko Tomšič
20. Osman Telarevič
21. Danijel Založnik
22. Ivan Zadravec
23. Zvonko Zorc
24. Jože Zver
25. Anton Žnidaršič

20 LET

1. Julija Hostnik
2. Jože Jakopič
3. Franc Jazbec
4. Emil Kotnik
5. Anton Kršinar
6. Venčeslava Kuralt
7. Ivan Magdalenic
8. Edvard Perko
9. Janez Pustovrh
10. Marija Potočnik
11. Janez Svovljšak, ing.
12. Rudolf Vrhovšek
13. Marija Zaplotnik
14. Zora Zorec

30 LET

1. Janez Bukovec
2. Ivo Lukanovič

Velik del znanja in dela svojih rok ste pustili tu...

Vse poredke srečamo zveste prijatelje, zveste zakonce, še manj pa ljudi, ki so zvesti svojemu kolektivu. In vendar jih še srečaš, ljudi, ki so dolga leta ostali zvesti svoji tovarni, svojemu sodelavcu, tistemu, kar so pomagali graditi, tistemu, v kar so vtakali del svojega življenja.

Malokatera delovna organizacija se lahko pohvali s takim številom zve-

Dobršen del svojih življenjskih moči ste dali za to, da Color v domovini in svetu še vedno pomeni kvaliteto in zanesljivost. Velik del znanja in dela svojih rok ste pustili tu, za vse se v imenu delavskega sveta DO in v imenu vseh zaposlenih v DO Color iskreno zahvaljujem in vam želim obilo uspehov v zasebnem in službenem delovanju.«

stih ljudi. Najmanj, kar lahko storimo je, da jim na skromen način, pa toliko bolj iz srca izrazimo tiho priznanje, vsak od nas pa se nehote vpraša, ali bomo tudi mi 10, 20, 30 let pomagali graditi naš Color.

Skromno slovesnost smo tem vrlim fantom in dekletom (mladim in nekoliko manj mladim) priredili 25. 4. 1980 v sejni sobi DO, kjer smo jim na svečani seji DS DO izročili priznanja in nagrade. Sejo je vodil namestnik predsednika DS DO tov. Branko Tomše, ki je med drugim tudi dejal: ... »V teh tisočih kilogramih smol, barv, kitov se skrivajo tudi vaši napor in prizadevanja. Od Ažmanove, ki se že deset let trudi v prodaji, do Janeza Bukovca, ki je po treh desetletjih zvestobe Colorju še vedno med hoboki in dozami v skladišču.

Po končanem »uradnem delu« so slovesnost popestrili še učenci osnovne šole Preska, ki so s prisrčnim nastopom povedali nekaj prikupnih besed o delu, očetih in materah. Pevski zbor Medvođe je zatem ubrano zapel štiri pesmi borbe in dela.

Po končani slovesnosti je jubilate namestnik predsednika DS povabil na skromno kosilo, kjer so ob sproščnem razgovoru obujali spomine na leta, ki so jih skupaj preživeli v Colorju, na leta, v katerih se je zgodilo marsikaj lepega, prijetnega, pa tudi kaj grenkega.

Vsem jubilatam se zahvaljujemo za njihovo zvestobo in jim želimo, da se srečamo tudi na naslednjem jubileju.

Portret tovariša Tita na naslovnici strani je delo našega sodelavca Paška Talijančiča.

Srebrni znak sindikata

Letošnja podelitev srebrnih znakov sindikata je bila v sejni sobi naše delovne organizacije. Srebrna priznanja Zveze sindikatov Slovenije je prejelo 30 posameznikov in 5 osnovnih organizacij s področja občine Ljubljana.

Siška. Med dobitniki priznanja sta bila tudi naš sodelavec Jože Bukovec

in osnovna organizacija sindikata TOZD Premazi.

Iskrene čestitke!

Tekaška sezona 1979 - 80 Žreb je odločil

Pisali smo že o različnih športnih zvrsteh, s katerimi se ukvarjajo naši delovni ljudje. Tekači med njimi prav res niso med najmanj aktivnimi.

Priprave v poznem poletju in jesenske preizkušnje v krosu so jih prekalile tudi za zimske boje v belih smučinah, za čas množičnih velikih in malih maratonov širom naše domovine.

Smučarski tekači v naši DO zastopajo tri različne interese: Partizan Piričič, Partizan Smlednik in naše športno društvo. Tako bi skupno lahko našli že preko dvajset članov kolektiva, ki se aktivno ukvarja s tem, modernemu človeku še kako potrebnim, načinom rekreacije.

Prava tekaška sezona se začne v decembru; tako smo zastavili:

9. 12. na Pohorju — Osankarica — Memorial pohorskega bataljona — 15 km (Peternel Janez)

20. 1. Duplje — Po poteh kokrškega odreda — V prvi polovici so se na 25 km uvrstili: 177. Peternel, 350. Ločniškar, 364. Košir ter Svvoljšak med veterani, v drugi pa Lampič in F. Burja

Na 15 km je bil 21. Erman, v drugi polovici pa A. Burja in Štrukelj.

27. 1. Cerklje — Na 20 km so se

med veterani uvrstili: 24. Peternel, 92. Jerina, 103. Svvoljšak in 112. A. Burja; med mlajšimi pa: 74. Erman, 80. Ločniškar in v drugi polovici F. Burja, Izlakar in Štrukelj

24. 2. Mrkopalj — Memorial 26. zmrznjenih partizanov — 42 km — tek sta uspešno prestala Svvoljšak in Izlakar, 21 km Peternel

1. 3. Kranjska gora — Občinsko prvenstvo občine Šiška. Med veterani je štartal Svvoljšak (13.) pri moških B. Izlakar (18.) in pri mlajših 8. Košir, 11. Erman, 12. Ločniškar in 24. Štrukelj.

2. 3. Kranjska gora — Podkloster — »Tek treh dežel«. Tega napornega 25 km teka so se udeležili trije naši tekmovalci: Svvoljšak, F. Burja in Peternel

23. 3. Pokljuka — Poključski maraton 25/50 km — 3 udeleženci: Izlakar in Svvoljšak na 25 km, Peternel 50 km

30. 3. Gorski tek na Vršič — 9 km (Peternel)

20. 4. Elanov tek dvojic — Komna (Erman)

Za tekači je torej pestra in dokaj naporna sezona, vendar časa za počitek ni. Že aprila in maja so spet na vrsti pomladanski teki čez drn in strn.

NAGRADNA KRIŽANKA

									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
N	O	V	I	C	O	L	O	R	
K	O	N	I	Č	I	T	I		
G	R	A	D	B	I	N	E	C	
O	L	I	O	I	T	I			
U	V	G	N	O	J				
Z	E	P	E	L	I	N	K	O	R
D	R	A	H	A	T	I	K	I	
E	N	D	I	V	I	J	A	T	O
L	O	N	I	N	A	M	A	T	A
A	L	T	N	E	B	A	N	O	V
V	I	D	M	A	R	R	O	G	
A	T	E	A	T	A	O	K	U	S
C	V	D	O	R	I	N	A	A	M
E	L	U	V	I	J	C	R	E	S
S	K	O	D	I	C	I	L	E	A
T	A	D	I	I	N	E	R	T	N
J	E	R	N	E	J	N	I	S	T

Za nagradno križanko iz prejšnje številke glasila smo prejeli le 22 rešitev. Javno žrebanje smo tokrat izvedli v prostorih fakturnega oddelka. Komisija v sestavi Marjan Hribernik, Marija Pust in Darinka Barič je za dobitnika prve nagrade 200 din izžrebala Viki Ažman, drugo nagrado 150 din prejme Marta Ribič, tretjo nagrado 100 din pa Micka Svvoljšak.

Nagrade bodo izžrebankam izplačane po izidu številke.

Cestitamo!

Barvarček - da

V Colorju deluje mladinska organizacija že vrsto let, vendar je bila njena aktivnost do pred kratkim iz različnih razlogov zelo šibka. V zadnjem času pa se je njena aktivnost precej okrepila, kar je vsekakor vredno pohvale. Poleg proslav, tečajev, seminarjev ipd., so pred nedavnim ustanovili nekakšen začasni uredniški odbor, ki je pričel izdajati svoj časopis z imenom Barvarček, po tehnični plati sicer skromen (kar ni bistveno), pa vendarle zanimiv in simpatičen po svoji vsebini, predstavlja neko prelomnico v delovanju mladih, zato bi pri premagovanju začetnih težav zaslužili pomoč vseh nas.

Pa se je pojavil anonimnež in v zadnji številki Colorjevih informacij dobesedno razvrednotil delo mladih, jim pobil moralo za nadaljnje delo, ter se nazadnje pod članek pozabil podpisati. Pozabil pa se je podpisati verjetno iz razloga, ker čuti, da sam nosi del krivde za to, da je naše osnovno glasilo »Colorjeve informacije« zelo skromno in iz številke v številko bolj nezanimivo.

Za zapis sem se odločil zaradi podobne reakcije vseh mojih sodelavcev prodajnega oddelka. Pa brez zamere!

Marjan Hribernik

Pripis uredništva

Najprej beseda o anonimnosti!

V okviru svoje dejavnosti je uredniški odbor obravnaval tudi novorojeno glasilo mladih, tako članek izražal mnenje vsega odbora in podpis ni potreben. Kritika nikakor ni imela namena razdirati, »pobijati moralo«, ampak spodbuditi ustvarjalce k dvigu kvalitete, pestrosti, pravi usmeritvi, k bolj premisljajočemu pristopu do informiranja.

Z zanimanjem pričakujemo drugo številko Barvarčka, saj upamo, da so pisane besede in pogovori s člani organizacije mladine našli plodna tla.

Se o kvaliteti Colorjevih informacij!

Glasilo napolnjuje obvezno gradivo, ki je za nekoga bolj, za drugega manj zanimivo, in članki ter novice z najrazličnejših področij delovanja našega delovnega človeka. Da je ta drugi del »skromen in iz številke v številko bolj nezanimiv«, smo krivi vsi skupaj (tudi tov. Hribernik), saj glasilo ustvarja celoten kolektiv DO in ne le posamezni člani uredniškega odbora.

Trditev o soglasnosti zaposlenih v Slavko Hudež v polindustrijskem la-prodajnem oddelku je blago rečeno, boratoriju pri izdelavi zahtevnejših smela. premazov ...

Sončni dan na Mosorju

Bil je pomladanski dan, ko sem se povzpela na vrh Kunjevoda v Mosorju. Na eni in drugi strani se je z vrhov valilo v dolino kamenje in skalovje, načeto in ogrizeno od stoletij in tisočletij. Do koder je segel pogled, sem lahko opazovala nasilno delo vode in moč, s katero uničuje kamenje.

Ob sončnem dnevu občutimo tu zgoraj čar skalnih gora in prelepega razgleda. Vsa narava okrog nas živo diha v gibanju in sončnem sijaju. Vse trepetaja in miglja, povsod obilje življenjske moči, ki prebuja in premika svet.

Daleč na morju, ki se blešči v soncu, se na modrem obzorju menjavajo veličastni prizori. Drug za drugim se vrstijo beli in sivi oblaki vseh mogočih oblik. Dostojanstveno se dvigujejo v zrak, mečejo sence na morje in otoke, zlivajo se drug za drugim, igrajo se v toplen pomladanskem soncu.

Zagledala sem se v daljavo proti Velebitu, v bela kamnita pobočja Dinare, Kozjaka, Biokova, v gozdove bosenskih in hercegovskih planin. Vse se blešči v soncu in se zliva v prostrano in prelepo sliko naših gora. Pod Mosorjem počiva v popoldanskem soncu Kaštelanski zaliv, vidijo se nižje okrog Solina, kamniti Klis — starodavna hrvatska trdnjava; pristanišče in mesto Split pod gozdnatim Marjanom — prastaro mesto, polno arhitektonskih in umetniških spomenikov; celo pobočje Peruna, pradavnih Stobreč — nekoč grška naselbina Epiton — ki se je s svojim zalivom stisnil med kamnite hribe nenavadnih oblik. Tu se začne cesta Poljička, ki pelje prek Zrnovnice v Tugare in ob Cetini v Omiš.

Na mirnem morju ležijo kot speči velikani otoki Brač, Šolta, Ciovo, v sončni svetlobi kopljejo svoje kamnite obale in zalive. Vsa pokrajina je prepolna barv — modro obzorje, morje s svojo barvitostjo, zeleni gozdički in oljke ter pisane in rodovitne njive v splitskih nižinah.

Pod Mosorjem se belijo ovinkaste ceste in se bojujejo s sivim kamnom na poti v domovini Gundulića, Kačića, Vojnovića, Meštrovića in toliko drugih naših pesnikov in umetnikov, ki jim je ta narava vlivala ljubezen do velikega in junaškega in katerih dela so tesno povezana z veličastnimi in slikovitimi pejsaži Dalmacije.

V okrilje gora se je skrila dalmatinska Zagora. Tukaj živi krepko ljudstvo visoke rasti in temno zagorelega koščenege obraza. Na kamniti goljavi si je sezidalo hiše, postavilo vasi in zdaj živi iz roda v rod revno življenje, polno pripovedk in pesmi. Govori čist, slikovit jezik in ustvarja ljudske vezanine čudovitih barv, ki se stapljajo druga v drugo v prelepih prelivih. Tu je središče najčistejše ljudske orna-

mentike. Slikovite narodne noše, pesmi gusel in dipel krasijo te lepe kraje.

Vse bolj in močneje se blešči morje. Zaneseni poslušamo pesem, ki jo morje poje naši gori, čisti v modrikastem zraku in sijoči v toplen popoldanskem soncu. Veter prinaša gori pesem morja, sončno in ognjevito, pesem radostnih kamnitih peščin, gajev, oljk, cipres in lovorjev. V skladnosti morja in kopnega, v teh nenavadno oblikovanih morskimi stenah, v obrisih daljnih

gora in otokov na morju — povsod, prav povsod, kamor ti z vrha Mosorja seže oko, odkriješ nove motive in pejsaže, slikovite krajine, krasne podobe, prepolne barv, sončne toplote in poezije.

Vse to se v sončnem dnevu na Mosorju zliva v veličastno himno planin, himno, ki osvoji srce in dušo vsakogar, ki gre v gore z ljubeznijo in navdušenjem, vsakogar, ki hrepeni po čisti in veseli gorski naravi.

Majda

Smešen je bil jahajoč na muli

Stojim na konicah prstov in noge se mi tresejo od utrujenosti. Prste ene roke imam zatakajene v majhno razpoko, z očmi begam po gladki plošči, z drugo roko božam skalo in iščem rešilni oprimek, ki bi mi pomagal naprej. Nič ne najdem. Vse je odurno, gladko in pokončno. Noge me ne bodo več dolgo ubogale, predolgo že stojim. Zdi se mi neskončno dolgo.

Ne smem pasti, me preblisne, nočem!

Kako lepo je bilo predvčerašnjim, ko smo vsak po svoje lazili po navidezno gladkih ploščah, ki jih je tisočletja umivala voda, jih izpirala in jim razbrzdala njihovo lice. Rahel veter nam je prinašal duh po morju in sonce nas je prijetno grelo. Na obrazih se nam je risalo zadovoljstvo nad samim seboj in veselje nad naravo, ki nam tako radodarno ponuja svoje lepote. Potem smo se potepali po vrhovih, stezicah in razpotjih, se razgledovali po okolici in zrlji proti morju, kjer so redke ribiške barke komaj zaznavno vznemirjale vodno gladino. Odšli smo za tem pogledom polnim sončnega zahoda, se v mraku potepali po obrežju in opazovali galebe, ki so jadrali okrog ribiških čolnov.

Mlete kave niso imeli, mi pa mlinčka ne. Nič ne de, si pravimo, imamo pa skale, vrečke in kladiva. Kupili smo kavo v zrnju.

Prebudilo me je čudno udarjanje. Kaj je bilo? Spomnil sem se na kavo, vrečko in kladivo. Res, ko sem poškilil iz šotora, sem videl, da prijatelj »melje« kavo na svoj način — s kladivom.

Po zajtrku in kavi, ki je bila kar okusna, smo odšli v steno, pravzaprav v grapo med dvema stenama. Bili smo trije: dva moška in ženska.

Najprej je bila skala lepa, gladka in trdna, potem pa smo naleteli na trdoživo grmičevje, trnje, skrotje. Vrv se je zapletala in neumno se nam je zdelo. Je to sploh plezanje? Hudo smo se jezili in preklinjali vse grape na svetu. Na stojišču smo bili. Prijatelj je zapezal v kamin, ona ga je varovala, jaz pa nisem počel ničesar. Pravzaprav sem gledal sem ga. Nekako mu ni šlo. »Navadno je mokro«

sem se spomnil opisa smeri in že sem hotel nekaj reči, ko... »Držiiii!« Oprema je zažvenketala, topo je priletel na polico, se zavalil proti previsu in... zadržala ga je. V hipu sem bil pri njem. Bled je bil in tih, kar ni njegova navada. Da je vse v redu, je rekel, vendar ni mogel stopiti na nogo. Oskrbel sem mu nogo in pripravil vse potrebno za spuščanje. Ko sva ga spustila dve dolžini vrvi, so nam na pomoč prišli znanci, ki so plezali v bližini. Tudi sam si je veliko pomagal in kmalu smo bili pod steno in ob poti. Na našo srečo je ravno takrat nek domačin prignal mule, ki so nesle hrano in pijačo v planinski dom. Poprosil sem ga za pomoč in ni je odklonil. Tako smo našega ponesrečenca posadili na mulo in ga spremljali v dolino. Kako smešen je bil jahajoč na muli; kot Martin Krpan na svoji kobilici, Nogi sta mu mahali skoraj do tal in preplašen obraz je imel, kajti bal se je, da bo drobna mula klecnila pod njegovo spoštljivo težo.

Tako sva sedaj sama v steni, prijatelj pa leži v travi in nogo ima v mavcu. Ona stoji pod previsom, pogleduje navzgor in mogoče premišljuje podobne stvari kot jaz. Vrv jo objema okrog pasu, ona pa jo stiska z dlanmi, tako, da ima členke prstov čisto bele. Ne vidi me in jaz je ne vidim, a vem da je tako. Skrbi jo, morda jo je strah. Morda se tudi kdo drug boji zame. Veliko ljudi poznam, rad jih imam; morda se tudi kdo izmed njih boji zame.

Tudi zaradi njih nočem pasti.

J. Š.

COLOR
COLOR
COLOR
COLOR
MEDVODE

COLOR 7

